

CUPRINS

Argumentum Editorii	23
Un cuvânt de însoțire <i>Andrei PLEȘU</i>	32
Cuvânt-înainte <i>Ioan PISO</i>	34
Abrevieri	37
Curriculum vitae	40

LAUDATIONES

O mărturisire: Profesorul Augustin Lazăr – un procuror general dedicat culturii și cercetării juridice Ovidiu PREDESCU	49
Salve Magister Augustinus Dacicus <i>Pașcu BALACI</i>	53
Patrimoniul cultural și natural și dreptul său <i>Mircea DUȚU</i>	66
Protecția patrimoniului cultural în dreptul penal francez <i>Pierre DE MONTE</i>	76
La protection du patrimoine culturel en droit penal français <i>Pierre DE MONTE</i>	79

I. PROTECȚIA PATRIMONIULUI CULTURAL – INSTITUȚII ȘI INSTRUMENTE JURIDICE INTERNAȚIONALE DE COOPERARE JUDICIARĂ/CONFISCARE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

The protection of cultural heritage – problems, opportunities and new tools for judicial cooperation/confiscation in the EU <i>John A.E. VERVAELE</i>	85
Protecția patrimoniului cultural – probleme, oportunități și noi instrumente de cooperare judiciară/confiscare în UE <i>John A.E. VERVAELE</i>	87

Cuprins

The repatriation of illegally trafficked antiquities to Romania <i>Barbara DEPPERT-LIPPITZ</i>	90
Repatrierea în România a antichităților traficate ilegal <i>Barbara DEPPERT-LIPPITZ</i>	93
Un tezaur prea îndepărtat: „Tezaurul cel Mare” descoperit la Sarmizegetusa Regia în 1998. Trasabilitatea prin noile tehnologii digitale <i>Emanuel PETAC</i>	96
Ordinul european de anchetă în recuperarea bunurilor culturale. Studiu de caz: piese arheologice aparținând patrimoniului cultural național <i>Anda MURGOI</i>	103
Implementarea Convenției europene privind protecția patrimoniului arheologic (revizuită, Valletta, 1992) în Republica Moldova: realizări, probleme și perspective <i>Sergiu MUSTEAȚĂ</i>	112
Protecția și jurisdicția universală a bunurilor culturale. Tendințe normative și jurisprudențiale † <i>Paolo Giorgio FERRI</i>	129
Cultural goods universal protection and jurisdiction. Normative and jurisprudential trends † <i>Paolo Giorgio FERRI</i>	140
Apărarea patrimoniului cultural mondial prin mijloace de drept internațional penal <i>Gheorghe COSNEANU</i>	151
Prescripția nu este tratament pentru justiție <i>Pierluigi Maria DELL’OSSO</i>	179
La prescrizione non e cura per la giustizia <i>Pierluigi Maria DELL’OSSO</i>	181
Note succinte asupra genezei, evoluției și perspective viitoare ale parchetului european <i>Alessandro BERNARDI</i>	183
Note telegrafiche su genesi, evoluzione e prospettive future della procura europea <i>Alessandro BERNARDI</i>	196

Investigarea infracțiunilor de fraudare a fondurilor europene destinate susținerii patrimoniului cultural <i>Adrian ȘANDRU</i>	209
---	-----

II. ASPECTE DE CONSTITUȚIONALITATE ÎN MATERIA OCROTIRII PATRIMONIULUI CULTURAL NAȚIONAL

Corespondențe filosofice între unele concepții ale lui Alexandru Papiu Ilarian – pontif peste epoci – și dreptul european contemporan – Dreptul la liberă exprimare și la acte de cultură în limba maternă. <i>Aequitas et aequalitas</i> – <i>Valerius M. CIUCĂ</i>	221
--	-----

Aspecte de constituționalitate în materia ocrotirii patrimoniului cultural național <i>Grigore-Florin POPESCU</i>	234
--	-----

Dreptul constituțional la cultură și dezvoltarea persoanei în societatea românească <i>Adriana Camelia VOICU, Alisa Valeria TOMA</i>	245
---	-----

Patrimoniul cultural național în viziunea legiuitorului constituțional european <i>Elena SÂRGHI</i>	262
--	-----

III. APĂRAREA PATRIMONIULUI CULTURAL PRIN MIJLOACE DE DREPT PENAL – COMBATerea BRACONAJULUI ARHEOLOGIC –

Accesul cu detectoare de metale sau utilizarea lor în zonele cu patrimoniu arheologic, fără autorizarea prealabilă – analiza infracțiunii <i>Anca Augusta LAZĂR</i>	273
--	-----

Legea municipală din Troesmis: date juridice și politice ale unei inscripții nou descoperite <i>Werner ECK</i>	288
---	-----

Protejarea patrimoniului cultural între statistici și posibile soluții culturale și administrative <i>Mihaela SIMION, Margareta ARSENESCU, Decebal VLEJA</i>	301
---	-----

Un fragment de diplomă militară, descoperit cu detectorul de metale și recuperat conform procedurii legale <i>Marius-Mihai CIUTĂ, Florian MATEI-POPESCU</i>	312
--	-----

Braconarea patrimoniului arheologic din Munții Șureanu. Prejudicii materiale și științifice <i>Claudiu PURDEA</i>	326
---	-----

IV. PROTECȚIA PENALĂ A PATRIMONIULUI NATURAL ȘI A COMUNITĂȚILOR ISTORICE DE PROPRIETARI

Protecția penală a patrimoniului natural – componentă a patrimoniului cultural –, împotriva distrugerii <i>Remus JURJ</i>	343
Comunitățile istorice de proprietari, un tezaur istoric al României <i>Bogdan Ioan Tudor TODORAN</i>	357
Rolul expertizei judiciare ecologice din Republica Moldova în păstrarea patrimoniului cultural și natural pentru generațiile viitoare <i>Olga CATARAGA, Viorica TRIFĂUȚAN, Aliona GÎLCA</i>	372

V. REGIMUL JURIDIC DE PROTECȚIE A PATRIMONIULUI CULTURAL MOBIL ȘI IMOBIL

Regimul juridic al bunurilor culturale mobile <i>Gabriel NIȚĂ, Raul-Felix HODOȘ</i>	387
Protejarea patrimoniului cultural național mobil prin mecanismul vânzării de artă și al exercitării dreptului de preempțiune <i>Mihaela MOCANU</i>	401
Regimul juridic al circulației bunurilor aparținând patrimoniului cultural imobiliar <i>Vasile V. LUHA</i>	413
Vărsămintele parțiale ale aporturilor sociale la societatea cu răspundere limitată. Impactul asupra operatorilor pieței de artă. Comentarii asupra articolului 91, așa cum a fost modificat și completat prin Legea nr. 265/2022 <i>Sebastian BODU</i>	425

VI. EXPERTIZELE FORENSIC ȘI ROLUL LOR ÎN AUTENTIFICAREA BUNURILOR APARTINÂND PATRIMONIULUI CULTURAL

Observații privind criteriile de validitate ale expertizelor criminalistice asupra unor obiecte de patrimoniu cultural și istoric <i>Sorin ALĂMOREANU</i>	433
---	-----

Cuprins

Metode atipice de falsificare a documentelor privind dobândirea unor imobile de patrimoniu <i>Tiberiu MEDEANU</i>	440
Utilizarea programelor de calculator pentru examinarea semnăturilor pictorilor <i>Marek LEŚNIAK, Krystyn ŁUSZCZUK</i>	447
The use of computer programs to examine painters' signatures <i>Marek LEŚNIAK, Krystyn ŁUSZCZUK</i>	457
Arheologia aviației forensic. O nouă provocare pentru protecția sistemului patrimonial cultural <i>Maciej TRZCIŃSKI</i>	467
Forensic aviation archaeology. A new challenge for protection of cultural heritage system <i>Maciej TRZCIŃSKI</i>	475
Contribuția expertizelor fizico-chimice în valorificarea mijloacelor materiale de probă – obiecte de patrimoniu <i>Maria Georgeta STOIAN, Iuliana STĂNEL, Elena GALAN</i>	483
VII. DIGITALIZAREA, VIITORUL PROTEJĂRII PATRIMONIULUI CULTURAL. CONTRIBUȚII LA PROTEJAREA PATRIMONIULUI CULTURAL PRIN EDUCAREA PUBLICULUI, RESTAURAREA ȘI VALORIFICAREA PATRIMONIULUI, CUNOAȘTEREA PERSONALITĂȚILOR CULTURALE	
Reflecții privind protecția patrimonialului digital în România și Uniunea Europeană <i>Cristian Dumitru MIHEȘ</i>	503
Patrimoniul cultural, NFT-urile și dreptul penal <i>George ZLATI</i>	513
Cultural heritage, NFTS and criminal law <i>George ZLATI</i>	520
Spiralele de aur și braconarea patrimonialului Transilvaniei vechi de 2000 de ani <i>Dan DIMĂNCESCU</i>	526
The golden spiral and the looting of 2,000 year-old Transylvanian gold <i>Dan DIMĂNCESCU</i>	528

Cuprins

Spirala filmului „Goana după aurul dacic” <i>Andrei-Nicolae TEODORESCU</i>	530
Spiralling on „The Hunt for Transylvanian gold” <i>Andrei-Nicolae TEODORESCU</i>	532
Operațiunea „Troesmis” <i>Emilia NICOLAESCU</i>	534
Scurt periplu în istoria Institutului medico-legal bucureștean, edificiu al patrimoniului cultural național <i>Valentin IFTENIE</i>	540
Scurtă prezentare a conceptului de Fond Arhivistic Național al României <i>Alexandra Dana ZECHEU</i>	551
Batthyaneum, ideal d’une vie ou geste d’un mecene? <i>Doina Hendre BIRO</i>	553
Episcopul dr. Demetriu Radu – protector al patrimoniului cultural și continuator al spiritului Școlii Ardelene <i>Mihaela BARTHA-LAZĂR, Diana LAZĂR, Aurelian LAZĂR</i>	565
Cum îmbinăm progresul și dezvoltarea cu protecția valorilor patrimoniului cultural? <i>Tiberiu Nicolae TEGLAȘ</i>	569
Valorificarea patrimoniului cultural-identitar în spațiul românesc <i>Decebal Manole BOGDAN, Theodora Bogdana BOGDAN</i>	581
Centrul cultural Castelul Bánffy din Sâncrai, mun. Aiud <i>Marius CRISTEA</i>	596
Managementul unei investiții de importanță europeană, într-un sit arheologic românesc – Cetatea bastionară de tip Vauban, Alba Iulia <i>Septimius Cosmin SUCIU, Nicolaie MOLDOVAN</i>	603
Imagini din timpul desfășurării conferinței.....	612